

22. niedziela po Trójcy Świętej – 23. października 2016

Pomoce egzegetyczne do tekstu Flp 1,3-11

Tłumaczenie:

3 Dziękuję **Bogu memu** za wszelkie wspomnienie *wasze*

4 zawsze we wszelkim błaganu (modlitwie) *mym o wszystkich was,*

 z radością błaganie (modlitwę) czyniący

5 za wspólnotę (uczestnictwo) *waszą* ku ewangelii od pierwszego dnia aż-do teraz.

6 Będąc-przekonanym właśnie [o] tym,

 że ten-co-rozпочzął w *was* dzieło dobre ukończy aż-do **dnia Chrystusa Jezusa.**

7 Tak-jak jest sprawiedliwie to myśleć *o wszystkich was*

 ze-względu-na-to [że] mam ja w sercu *was*

 czy-to w więzach *mych* i w obronie, i utwierdzeniu ewangelii

 współwspólników (współuczestników) *mych* łaski *wszystkich was* będących.

8 Świadkiem bowiem **mym Bóg,**

 jak tęsknię [do] *wszystkich was* w uczuciach[najgłębszych] **Chrystusa Jezusa**

9 I [o] to modłę-się,

 aby miłość *wasza* coraz bardziej i bardziej obfitowała

 w poznaniu i wszelkim zrozumieniu (ogłędzie)

10 ku [temu, byście] wypróbowali (badali) wy te [czyniące]różnicę,

 aby[ście] byli niezmaćeni (uczciwi) i nienaganni

 ku **dnia Chrystusa,**

11 przepełnieni owocem sprawiedliwości tym **przez Jezusa Chrystusa**

ku chwale i wspaniałości Boga

Objaśnienia do tłumaczenia:

-3a: czasownik *eucharisto* – dziękuję, jestem wdzięczna – łączy się z przyimkiem *epi* z dativem z wyrażenia *epi pase te mneia hymon* – za wszelkie (każde) wspomnienie wasze, a więc jest to przedmiotem (powodem) wdzięczności, a nie okolicznością; por. 5a: *epi te koinonia*, które też zależy od dziękuję z 1a

-4a: na określenie modlitwy użyty tu został rzeczownik *deesis*, który ma inny rdzeń niż częstszy czasownik *proseuchomai* – modłę się, wypowiadam modlitwę w 9a; znaczeniowo są bardzo zbliżone, może w *deesis* mocniejszy jest aspekt prośby wynikający z jakiegoś braku, z potrzeby

-5a: *koinonia* oznacza wspólnotę, bliską wzajemną relację, połączenie, związek, społeczność, ale nie w sensie ekskluzywności, lecz powszechności udziału, uczestnictwa; tłumaczę wspólnota, gdyż w 7d występuje rzeczownik *synkoinonos*.

-5a: wyrażenie przyimkowe *eis to euangelion* wskazuje bardziej na cel działania niż na statyczne miejsce czy przestrzeń; może chodzić o znaczne przyczynienie się do i wspieranie apostoła w głoszeniu i rozprzestrzenianiu się ewangelii o Chrystusie, też własnym życiem – por. 1,15-19.27nn

-6ab: niemożliwe jest oddanie po polsku jednym słowem partycypium w czasie przeszłym od czasowników: *peitho* – przekonuję, nakłaniam, zjednuję sobie oraz *enarchomai* – rozpoczynam

-8b: *splanchnon* to określenie uczuciowego wnętrza człowieka, miejsca najgłębszych uczuć współczucia, litości i miłości (por. 2,1)

-9c: *aisthesis* to dogłębne zrozumienie czegoś, zyskanie wglądu w coś, też osąd, ocena, mniemanie, opinia

-10a: *dokimazo* – testuję, wypróbuję, badam, egzaminuję, przeprowadzam doświadczenie; *dokimos* to coś lub ktoś wypróbowany, wartościowy, który ostatecznie się na sądzie (por. 1Kor 3,13); Tymoteusz odznacza się *dokime* - 2,22

-10a: trudno uchwycić znaczenie *ta diaferonta* – jest to participium activum rodzaju nijakiego od czasownika *diafero* – obok podstawowego przenosić ma znaczenie wyróżniać się, wystawać ponad, być więcej wartym, coś znaczyć, czynić różnicę, a więc sprawy, rzeczy, które czynią różnicę, wyróżniające się albo po prostu różnorodne; w grece klasycznej jest przysłówek *diaferontos* – odmienne, inaczej, w odróżnieniu od; znaczenia „słuszne i niesłuszne” „dobre i złe” w naszym tłumaczeniu Biblii stosuje się jeszcze tylko do Rz 2,18

-10b: w znaczeniu pierwotnym *eilikrines* to czysty, niezmieszany z niczym innym, doskonale oddzielony, jak niezmacona woda czy metal bez domieszek; w znaczeniu przenośnym uczciwy, godny zaufania; w tym samym przenośnym kręgu znaczeniowym co wypróbowany, przetestowany

-10b: *aproskopos* to coś lub ktoś nienaganny, niewinny, bez skazy, niebędący przeszkodą, taki, któremu nic nie można zarzucić

Komentarz:

Słowa apostoła są pełnym emocji rozbudowanym wyznaniem uczuć i przekonań, jakie przepełniają go w odniesieniu do Filipian. Zdania charakteryzują się złożonością i trudną składnią, rzadko występują główne czasowniki: dziękuję w 3a, jest w 7a, jest domyślne w 8a, modłę się w 9a. Jednocześnie apostoł posługuje się takim samym schematem, jak we wszystkich listach, zaczynając do dziękowania **Bogu** za adresatów listu. Odbiorcy listu są powszechnie – *wy, was, wasze, wy wszyscy* - obecni w relacji apostoła do Boga przez Chrystusa, zarówno w dziękczynieniu, jak i w prośbie, też w różnych sytuacjach życia – 7c.

Bóg w swej chwale i wspaniałości jako ten, któremu należy się dziękczynienie, jest początkiem i końcem, i ośrodkiem – 3a, 5a, 6ab, 8a, 11b - relacji Filipian z apostołem

Zwraca uwagę, że cel modlitwy – miłość - nie jest czymś ulotnym, czysto emocjonalnym i głęboko uczuciowym, lecz powiększa, poszerza, pogłębia i rozprzestrzenia się – w 9b nie dość, że czasownik wskazuje na nadmiar, obfitość, przesyty, to jeszcze występuje przysłówek w stopniu wyższym bardziej i to dwa razy - w pracy zmysłów i intelektu, badaniu i kształtowaniu siebie, zawsze w odniesieniu do działającego w nas Boga, w wędrówce życia w sprawiedliwości **przez Chrystusa**, którego końcem jest **spotkanie z Chrystusem**. Również w 7ab i 8ab elementy racjonalne (myśleć, być świadkiem) i emocjonalne (mieć w sercu, najgłębsze uczucia) są nierozzerwalnie powiązane.

Iwona Sławik